

DELAMO
ZA DOMANJE
SLOVENCE

str. 2

PANEUROPSKO
SREČANJE

str. 5

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 5. oktobra 1995 * Leto V, št. 20

Koalicija

NITI S TABO, NITI BREZ TEBE

Tako nekako bi lahko rekli, če bi ocenjevali odnos med dvema koalicijskima strankama madžarske vlade. Tudi ob nastajanju koalicije pred petnajstimi meseci je bilo očitno, da sodelovanje in "sožitje" socialistov in svobodnih demokratov ne bo gladko potekalo. To je izhajalo tudi iz doseženih rezultatov na volitvah, kjer so dobili socialisti 54, svobodni demokrati pa 18 odstotkov glasov. Kljub temu da bi lahko socialisti sami ustanovili vlado, je prišlo do tega "zakona iz koristoljublja". Socialisti so si želeli mimejše vladanje z 72 odstotno večino v skupščini, svobodni demokrati so pa želeli biti blizu oblasti. Zanimivo, da je takrat tudi večina volilcev želela koalicijo teh dveh strank, kajti upali so, da bosta socialni čut socialistov in strokovnost svobodnih demokratov (njim se drugače reče stranka intelektualcev) rodila prave sadove. Od takrat se je "kreganja med zakonca" naveličalo precej volilcev, toda - po najnovejših javnomnenjskih raziskavah - je 52 odstotkov prebivalstva še zmeraj za obstoj koalicije.

Pred petnajstimi meseci sta stranki podpisali koalicijsko pogodbo, načel le-te naj bi se držali

obe. Ustanovili sta tudi organ (t.i. koalicijski svet za usklajevanje), kateri bi naj odigral koordinacijsko vlogo v spornih vprašanjih. Mehanizem je nekaj časa deloval (vsaj od zunaj je bilo videti tako), dokler ministrski predsednik ni prišel na dan z idejo o imenovanju privatizacijskega ministra. Svobodni demokrati so videli v tem kršitev koalicijske pogodbe. In tudi drugače, kaj se to pravi! Saj so volilcem obljubili reformiranje državne administracije, ukinitvev nekaj ministrstev, privatizacijo naj nadzoruje in vodi finančno ministrstvo itd. Toda predsednik je vztrajal in ministra so

imenovali... Torej 1:0 za Horna in socialiste.

Sledilo je mimejše obdobje "sožitja", kajti ministrski predsednik je ob sprejemanju restriktivnih gospodarskih ukrepov še kako potreboval glasove šestdesetih svobodnih demokratov. (Zaradi teh ukrepov je naletel na precejšnje nasprotovanje v lastni stranki.) Toda skorajda brezpogojna podpora svobodnih demokratov je veljala le do takrat, dokler se ti ukrepi niso dotaknili njihovih interesnih področjih (šolstvo, zdravstvo, samouprave).

Nasprotja so prišla ponovno na dan ob pripravi proračuna za leto 1996. Lokalne samo-

uprave so do zdaj dobivale iz davka na osebni dohodek, ki se je ustvaril na njihovem območju, 35 odstotkov. Po predlogu vlade (finančnega ministra) naj bi leta 1996 dobile le 15 %, ostalih dvajset bi se po potrebi delilo centralno. Svobodni demokrati so takoj dvignili glas, saj lokalne samouprave spadajo pod notranje ministrstvo, kjer je minister njihov človek. Razumljivo je nasprotovanje tudi zaradi tega, ker bi to najbolj prizadelo velika mesta in glavno mesto, kjer imajo svobodni demokrati največ podpore. Precej pomoči so dobili tudi od socialistov, tako je ostalo vse po starem.

Torej svobodni demokrati - g. premier 1:1.

Po poletnih počitnicah je spet počilo in nekaj časa se je zdelo, da bo to pomenilo tudi konec koalicije. Ministrski predsednik je namreč brez usklajevanja s koalicijskim partnerjem izjavil, da želi spremembe v strukturi vlade. Imenovati želi t.i. vrhovnega gospodarskega ministra, ki naj bi imel čez vsa gospodarska področja (industrijo, zunanjo in notranjo trgovino, finance itd.). Ob tem seveda še nekaj državnih sekretarjev, enega recimo za medije.

Največ nasprotovanja je sprožil seveda že prej omenjeni vrhovni gospodarski minister, ki naj bi bil tudi namestnik predsednika. Po veljavni ustavi je namestnik premiera notranji minister, ki je - kot vemo - svobodni demokrat. Manjša koalicijska stranka je tako protestirala in zagrozila, da bo odpovedala koalicijo, kajti koalicijska pogodba takih sprememb v strukturi vlade ne dovoljuje.

Kdo bo popustil, torej bo rezultat 2:1 ali 1:2, se še ne ve, kajti pogovori in pogajanja še potekajo. Najverjetneje si pa bosta tekmeča delila točki.

Marijana Sukič

DELAMO ZA DOMANJE SLOVENCE

15. septembra je melo predsedstvo Slovenske Zveze prvo djesensko sejo (elnökségi ülés). Zgončali smo si letne, djesenske programe pa proračun Zveze (kölségvetés).

Vleta smo tó nej počivali, programe smo začnili s Porabskimi dnevi 27. pa 28. majaša v Slovenskoj vesi. Pri tem nam je dosta pomagala Slovenska manjšinska samouprava (Szlovén Kisebbségi Önkormányzat) iz Slovenske vesi.

Gorenjisenički pevski zbor je že štiridvajstikrat leko popejvo v Šentvidu, na pevskom tabori. Z več krajev so pozvali **folklorno skupino** z Gorenjoga Senika. Devetkrat so že bili pozvani v Beltince na srečanje folklorni skupin. Plesali so v Pešta, v Kamniku na Dnevu narodnih noš, v Brezovcaj, v Šarváru pa v Oberwartu v Avstriji.

Ansambel Lacija Korpiča pa ženski kvartet je ešče vendrik nigdar nej emo telko prilik nastaupiti kak zdaj vleta pa djeseni. Bili so pozvani v Celddomólk na županijski den (Megyenap), v Brezovcaj pa v Malo Nedeljo. Najmenje desetkrat so špili na Goričkon pa v Prekmurju.

Varaške ženske so gorastaupile v Ižakovcaj na buraški dnevaj, v Lendavi na trgatvi pa v Brezovcaj. **Števanovske ženske** so pozvali v Malo Nedeljo.

Mali mlajši z materami pa z vzgojiteljicami (óvónőkkel) so leko šli na tje-den dni v vrtec v Radence. Zatau dobro priliko se je podalo 6 mamc, z vzgojiteljicami pa 14 mlajšov. Fejs dobro so se meli pa so se navčili tju nika po slovenskom.

Mlajši s šaul so se leko glasili v bralni tabor (olvasótábor). Debeli Rtič je spoj lejpi kraj. Bilau jih je 28. Leko so si poglednili Koper, Piran, Portorož, Jadransko morje pa štje dosta vse lejpora.

Z števanovske šaule so bili trdje mlajši v likovnem taboru (rajztábor) v Šent Jakobu v Avstriji. Te prilike so za veljši asek mlajšov.

Mladi nogometaši (futballcsapat) iz Slovenske

vesi so se brsali v Lendavi, starejši pa v Cankovi.

Vse člane, steri delajo v kulturni skupinaj, smo pozvali na izlet (kirándulás) na en den v Moravce. Na žalost nas je bilau samo 12.

Za doudje zimstje večere smo si vözmislili slovenski klub v Varaša. Držo de od 1. novembra do konca februara. Delami mo na dva tala. Na mejsec gnauk pozovemo goste iz Slovenije. Gledali bi kakše filme, diapozitive, pozvali kakšne predavatelje (előadókát), ptt. Vsakši drugi mejsec bi pa meli prosti večer, gde bi se leko kakšne slovenske naute navčili, gde bi se leko pogučavali.

Na tje-den gnauk mo pa držali slovenštji jezikovni tečaj (nyelvtanfolyam). Šlau de za takšno lüstvo, steri bi se radi malo navčili po slovenskom (začetniki) pa za takšno, steri bi radi vedli več, kak vejo do tejgama (nadeljevalni). Včili do se posaba. S tem bi radi pomagali tistim tju, steri nücajo slovenštji dzejik v slüžbi, ali dosta odijo po Sloveniji. Vüpjamo, ka tau priliko dosta lüstva vöponüca.

Pláčati nika nej trbej. Leko se glasi stokoli. Glasite se leko v Varaša na Zvezi do 15. oktobra ali po telefoni (380-208).

15. septembra so avtorji notapokazali svojo knjigo Srebrni bregj, stero so nam napisali. Lüstvo pa mlajši s šaul - stere smo pozvali oseбно - so lopav vtjüp prišli. Dobro vi bilau, če vi nas furt telko bilau, če kaj mamó za pogledniti ali poslüšati. Mislim, ka nej bilau nikoma žau, ka je prišo. Mi, steri smo bili tam, gvüšno taprstemo te knjige.

8. oktobra de gospaud Ivan Camplin, pop z Martinja - steri slovensko mešo slüjši po nedelaj na Gorenjom Šeniki - emo biserno mešo (gyémántmese). Pri meši do popejvali gorenjosenički pevci.

V Vasvára do držali veltje svetke, zatau, ka so Vaugri 1100 lejt na Vogrskom. 21. oktobra so pozvali gorenjosenički pevski zbor pa folklorno skupino, 22. pa varaške ženske.

Zveza de v tau leti svetila pet lejt, ansambel Lacija Korpiča pa ženski kvartet pa 20 lejt dela. Te svetek mo držali 27. oktobra na Gorenjom Šeniki.

Slovenci, steri živejo že več lejt v Pešti, so pozvali 11.-12. novembra gorenjosenički pevski zbor pa varaške ženske. Tak se kaže, ka de gorenjoseni-

čki pevski zbor letos tju emo božični koncert.

Lutkarji (bábosok) na gorenjosenički šaule se 6. oktobra začnejo včiti nauvo igro z režiserjem Mikijem Rošom. Števanovske ženske od djeseni dobijo

SLOVENC V PORABJU SPET POSLUŠAJO MURSKI VAL

Dober mesec je trajala odločitev vodstva RTV Slovenija, da se srednjevalovni radijski oddajniki v Sloveniji izklopijo. Tako se priljubljene oddaje Murskega vala in Pomurskega madžarskega radia niso več slišale ne v Porabju, ne v obmejnih krajih Avstrije in Madžarske, enako prizadeta pa je bila madžarska narodna skupnost v Prekmurju. Vodstvo RTV Slovenija se je nepremišljeno odločilo, da se loti kvalitetnejših ukrepov za slišnost radijskih programov, predvsem pa zaradi varčevalnih ukrepov (stroški obratovanja srednjevalovnega oddajnika v Nemčavcih pri Murski Soboti znašajo letno cca 7 milijonov SIT!?) izklopí srednjevalovne radijske oddajnike. S tem ukrepom pa so prizadeli ustavno pravico obeh narodnih skupnosti v Sloveniji in zamejskih Slovencev v Italiji in Madžarskem do informiranja v maternem jeziku. Se več: vodstvo RTV Slovenija je samovoljno onemogóčilo možnost mladi državi Sloveniji, da bi informacija o dogajanjih v njej, resnica o Sloveniji in hkrati promocija nove demokracije države šla v svet, v sosednje države v slovenskem in tujih jeziki naših sosedov. Razumljivi so bili zato nezadovoljstvo, protesti in zahteve italijanske in madžarske narodnosti ter Slovencev v Italiji in na Madžarskem, da se ponovno vključijo SV oddajniki. Razočarani pa so bili tudi drugi poslušalci Murskega vala na Madžarskem. Tako so iz obmejnih krajev Madžarske v protestu zapisali celo naslednjo misel: "Ukinili ste nam radijski program, ki ga najrajši poslušamo."

K sreči so kritike in protesti zalegli. Oddajnik v Nemčavcih spet deluje, na Madžarskem pa poslušalci sprejemajo svoje priljubljene oddaje na Murskem valu in MMR-u iz Murske Sobotne in Lendave.

Toliko bolj se sprašujemo, ali je bila začasna ukinitve srednjevalovnega radijskega oddajnika potrebna. Naj velja toliko bolj odločno vsem, katerih dejavnost je povezana s položajem in pravicami narodnih skupnosti in ljudi v obmejnih krajih - ne posegajte v naše pravice, pustite nam naše radijske oddaje. Za Slovence na Madžarskem pa je ta dogodek še ena grenka izkušnja in hkrati spodbuda, da je treba nadaljevati začeto delo na uredbi lastne radijske postaje in programa v maternem slovenskem jeziku.

Geza Bačić

NAUVA SLAČILNICA V SLOVENSKOJ VESI

Nogometni klub iz Slovenske vesi že dolgo lejt špila v županijski prvi ligi. Letos sprtolejti so bili celau drugi. Dugo lejt so meli za najveško bajo, ka prej oni majo vmejš županiji najbóla zapuščeno slačilnico (öltöző). Nauvi prejdnji kluba so tau nej tak njali, pa so tak dugo ojdli k župani v Varaš, ka so spravili pejnaze za nauvo zidino. Tau tó moramo napisati, ka so sami fusbalerji tó dosta pomagali, gda so zidali. Tak so se 23. septembra vsi leko veselili novi slačilnici, té den so

prejkdali pa blagoslovili zidino. 24. septembra so pa špili z ekipo s Cankove. Leko, ka so Slovenčardje prvi den malo dugo svetili pa se veselili, dapa té meč so zgibili. Istina, ka so samo en gol dobili, dapa oni so ešče telko mauci nej meli, ka bi njim enoga nazaj brsnili. Prej drugo leto na Cankovi!

K. Fodor

IVAN BAŠA

(ob 120-letnici rojstva)

Ivan Baša, duhovnik in kulturni delavec, se je rodil 1. 1875, torej natanko pred 120 leti, zato smo se ga dolžni spomniti z nekaj besedami. Rojen je bil v Belčincih, v družini, ki je za Ivanom dala še pomembne slovenske razumnike in ustvarjalce, med njimi najpomembnejšega - dr. Vilka Novaka, etnologa in slavista, Baševoga nečaka, ki ga tudi bralci Porabja dobro poznajo.

Mladi Baša se je šolal najprej v rojstnem kraju in v Lendavi, nato pa na Madžarskem, kjer je v Kőszegu obiskoval nižjo gimnazijo, v Sombotelu pa višjo in semenišče. V duhovnika je bil posvečen leta 1898. Kaplanoval je v kar nekaj krajih na Gradiščanskem (Burgenland) in v Prekmurju - najprej je kratek čas v Sv. Martinu ob Rabi (Sankt-Martin a.d. Raab), nato od 1898 do 1902 pri Sv. Juriju v Prekmurju in od 1902 do 1905 ponovno na Gradiščanskem, tedaj v Rohoncu (Rechnitz). Za župnika je bil imenovan 1905. leta in premeščen v Novo goro (Neuberg), kjer je služboval tri leta.

V začetku leta 1908, ko je bilo izpraznjeno mesto župnika v Bogojini v Prekmurju, je sombotelskega škofa dr. Vilmoša Istvána zaprosil za premostitev, želel si je namreč priti službovat v domačo pokrajino, saj je bil nanjo močno čustveno navezan. Škof je Baševi prošnji ugodil. Baša je tako v Bogojini ostal vse do svoje prerane smrti 13. februarja 1931.

Za bogojansko župnijo pa ni zaprosil le zaradi ljubezni

do domačih krajev, temveč ga je gnala domov tudi želja, da bi čimbolj neposredno in od blizu sodeloval pri izdajanju prekmurškega katoliškega tiska. Ivan Baša namreč ni bil le duhovnik, temveč tudi buditelj in preroditelj svojega ljudstva in je kot tak opravil veliko kulturno poslanstvo v pokrajini ob levem bregu reke Mure. Prej omenjenemu verskemu tisku je pomagal - skupaj z dr. Francem Kleklom st. in še nekaterimi duhovniki - začeti izhajati, poleg tega pa vanj tudi mnogo pisal in prevajal. Tako je bil npr. zraven pri ustanavljanju **Kalendarja Srca Jezusovoga**, ki je izhajal od 1904 do 1944, **Marijinega lista**, mesečnika, ki je izhajal od 1904 do 1941, in **Novin**, ki je izhajal od 1913 do 1941. Vse tri publikacije so imele za ljudi v Slovenski krajini, kakor se je takrat imenovalo Prekmurje s Porabjem, velik vzgojni in izobraževalni pomen.

Kot smo prej že povedali, je v vse tri tudi zvesto pisal. Največ je s svojimi prispevki zalagal Marijin list, ki ga je v letih med 1908 in 1911 ter 1917 in 1918 celo urejal. V njem je najprej objavil liturgične članke z naslovi *Sveta noč*, *Sveta rodovina*, *Svečnica*, *Vizem*, *Risali* in druge, nato v letu 1906 in v naslednjem v nadaljevanjih objavila svoja razpravljanja o zgodovini Cerkve z naslovom *Iz zgodovine svete matere cerkvi*, 1913. in 1914. leta priobči razmišljanja o Marijinem življenju, ki naj bi imela vzgojni pomen, itd.

Druge vrste tekste pa je objavjal v Kalendarju in v Novinah. V prvem je poleg

nekaj prevodov iz madžarsčine priobčeval predvsem leposlovne spise, npr. *Lisjakova Barica*, in poljudna besedila o sadjarstvu, vinski trti idr., medtem ko je v Novine več ali manj pisal le uvodnike. Njegovi članki, naj bodo verske ali posvetne vsebine, so polni poučevanja in modrosti.

Zelo pomembno delo pa je Baša opravil za naše kraje tudi, ko je prevedel oziroma priredil delo *Katolicsanski katekizmus za solare III.-V. razreda*, ki je izšel v Budimpešti 1909. leta, potem pa bil še trikrat ponatisnjen. Ker je bila knjiga skoraj edini učbenik v naših šolah v domačem jeziku (sodeč po več natisih) kar nekaj desetletij, lahko sklepamo, da ni opravila le učno-vzgojnega poslanstva, temveč tudi narodnostno.

Velikanske pa so njegove zasluge tudi za prelepo bogojansko cerkev, ta izredni slovenski kulturozgodovinski spomenik, katere gradnjo je začel načrtovati že kmalu po svojem prihodu iz Nove gore v Bogojino, zgradil pa jo je - skupaj s svetovno znanim slovenskim arhitektom Jožetom Plečnikom in s svojimi župljani - sredi 20. let (med 1925-1927).

Za svoje narodnostno in dušnopastirsko delo je bil večkrat odlikovan. Za dušnopastirsko - predvsem tudi za novo bogojansko cerkev - je bil npr. tri leta pred smrtjo imenovan za kn. šk. duhovnega svetovalca. Seveda pa je vse to premalo za velikega Ivana Bašo, če ne bo živel tudi v našem spomenu.

Jože Vugrinec

JANEZU KERČMARJU V SPOMIN

Sredi septembra, ko je zlata jesen začela nežno barvati porabske gozdove, nam je bila posredovana žalostna vest, da je umrl naš dolgoletni znanec, prijatelj, svetovalec, odličen poznavalec porabskega vsakdana, gospod Janez Kerčmar, "lektor bači", kot so ga imenovali porabski otroci, ki jih je z gorečo ljubeznijo do slovenskega jezika in slovenstva vztrajno spodbujal ohranjati jezik in narodno zavednost.

Janez Kerčmar se je rodil 1. 1. 1930 v kmečki družini v Križevcih v Prekmurju. Po končani osnovni šoli je obiskoval gimnazijo v Murski Soboti, učiteljske v Mariboru, kasneje pa je diplomiral na Pedagoški akademiji v Mariboru in postal učitelj razrednega pouka. Približno 20 let je služboval kot učitelj in ravnatelj v različnih prekmurških osnovnih šolah in si nabiral bogate pedagoške izkušnje. Le-te je s pridom uporabljal tudi takrat, ko je 1. 1. 1971 postal pedagoški svetovalec za dvojezično šolstvo v Prekmurju na Zavodu SRS za šolstvo, OE Murska Sobota. Dvojezičnega šolstva za potrebe izobraževanja pripadnikov madžarske narodnosti v Prekmurju brez izjemnih prizadevanj gospoda Kerčmarja prav gotovo ne bi mogli razviti in izvajati tako, kot se izvaja danes; že od začetka svojega službovanja na Zavodu za šolstvo pa je gospod Kerčmar mislil tudi na ustrezno izobraževanje rojakov čez železno zaveso. Slovncev za Srebrnim bregom, v Porabju. Obiskal jih je (ti obiski so seveda bili zelo težki in tvegani) in jim dajal moralno spodbudo, da ohranjajo korenine slovenstva. Njegovi obiski v Porabju so z leti postajali vse bolj pogosti, z njimi pa dragocene slovenske knjige, strokovni nasveti in celo poskusi uvedbe dvojezičnega šolstva v Porabju. Neštetočrat je romal od ene do druge institucije in utemeljeval pomen pouka materinščine v narodnostnih šolah; leta 1986 pa se je povsem posvetil porabskemu narodnostnemu šolstvu in postal pedagoški svetovalec za zamejsko šolstvo. Z neposrednim svetovanjem, seminarji in drugim je pomagal porabskim učiteljem pri njihovem napornem delu. Se danes s pridom uporabljamo priložnostne slovensko-madžarske slovarčke in zbirke strokovnih izrazov, ki jih je s sodelavci pripravil gospod Kerčmar. Tudi plodna sodelovanja med šolami na obeh straneh meje so njegovo delo in še mnogo dobrega, dobronamernega in koristnega je ostalo za njim.

Porabskim Slovincem od Gornjega Senika do Mo-noštra in Ritkarovcev pa bo ostal v dragem spomenu kot preprost, dobrodušen in prijazen gospod, ki se je znal pogovoriti z njimi "po domanje", v veseli družbi pokramljati o njihovih tegobah in radostih, skratka, bil je prijazen lep del njihovega vsakdana.

Leta 1992 je odšel v zaslužni pokoj. Se je prihajal v Porabje, saj mu je le-to vsa ta leta neizmerno priraslo k srcu. In ves ta čas je trdno verjel, da bo slovenska beseda v Porabju ostala živa, da porabski Slovinci ne bodo zatajili svojih korenin. Kruta in neizprosna bolezen ga je zadnje mesece zelo izčrpala in priklenila na bolniško posteljo. In nekega septembra dne je ni mogel več ljubovati... Tiho in skromno je odšel; kot je bil tih in skromen v svojem bogatem življenju.

Zbogom in hvala za vse, gospod Janez, "lektor bači"!

Marija Kozar

Inda svejta

PIDJANA TRAVA

"Starci so pripovedjali, ka naša ves - Sakalauvci - nej tū bila, dej zdaj. Litji tam, dej so zdaj Borovnjakini na Virica. Tam je prej ta ves bila. Tū - dej je zdaj - so gaustja vōrobili, na mavezaj pa drugo nej raslo prej, kak pidjana trava.

Tista trava je takša bila, če so tisto seme djeli, so pidjani bili. Tak vōgledala, kak pošanica. Stari lidgē so guncali, ka je tam rasla, kak zdaj gestejo pri pototja pa pošitja te mezeve. Ništerno leto je takši deževen cajt bijo, ka je na mavezaj voda bila, pa je pidjana trava vōvdarila.

Moj brat je gnauk v Varaša pri zidaram delo. Mati so spekli varganjike, pa s tistoga se nadjō, pa je pijen bijo. Od tiste pidjane trave je pšenična mela takša gratala."

"Pidjana trava" je najbrž omotna julijka (*Lolium temolentum* - széditō vadōc), ki raste med žitom in ima strupene plodove. Pri žetvi in mlačvi je lahko prišlo seme te trave med žito in so jo zmleli s pšenico vred v moko. Tako je lahko prišlo do tega, da je nekdo imel vrtoglavo, ko je jedel vrtanek.

OD SLOVENIJE...

Avstrijski veleposlanik pri predsedniku Milanu Kučanu

Predsednik Slovenije Milan Kučan je sprejel avstrijskega veleposlanika Gerharda Wagnerja. Pogovarjala sta se o dvostranskih odnosih med državama. Milan Kučan je napovedal tudi srečanje z avstrijskim predsednikom Thomasom Klestilom na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku.

Mesto žensk

Med 13. in 17. oktobrom bo v Ljubljani mednarodni festival Mesto žensk, ki ga prireja Urad za žensko politiko. Festival naj bi predstavil delo žensk na različnih umetniških področjih in razbil stereotipe, ki so povezani z moškimi in ženskami.

Slovenijo obiskali madžarski novinarji

Na povabilo slovenskega urada za informiranje je obiskala Slovenijo skupina madžarskih novinarjev. Obisk je bil uvod v gospodarsko promocijo Slovenije na Madžarskem, ki jo pripravljajo Ministrstvo za ekonomsko odnose in razvoj, Gospodarska zbornica in Urad vlade za informiranje.

Minister Ruske federacije Panaskov v Ljubljani

Ministra za finance Ruske federacije in Slovenije Vladimir Georgievich Panaskov ter Mitja Gaspari sta se v Ljubljani pogovarjala o razreševanju finančnih vprašanj med državama. Podpisala sta tudi konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja.

Jajjaa!?

Vej pa don nej?!

Naupek-paupek. Ne vejim, kakše paupke majo japonske ženske, depa prej so v zadnjem cajti naure gratale. Naréd odijo na plastične klinike, pa si dajo paupke prejkoperirati. Na šanjalivajo gezaró dolarov. Naj prej njihni paupki tó tak vóglédajo, kak naši v Evropi ali v Meriki. - *Té, s krivimi očami in krivimi paupki, nemajo malo krivo pamet tó? Kapa, leko níže od paupka tó poprejk majo?*

Vredi pamet. Ništarni od nas bi búu rad (sploj pa tisti, šteri včasik tó kaj pišejo), če bi takšo pamet, ali don takšo pero meli, kak pisateu Jeffrey Archer, šteri piše v engliškoj rejči. Te človek je tak dobro plačani, ka vsakša njegva dojspisana rejč blúzi stau dolarov valá. -

Vala lejpa, nam bi polo-nja tó dojšlo.

Flotta-flauta. Rusóška sóverna flota je s púkšami pa štúkami úšla prauti njinoma Édászi, šteri jim je vózakapčo elektriko, ka so prej že tmok dosta milijonov dužni. Baja je samo tau, ka sóverna flota skrb má na atomske krugle, s šterimi so gorzriktani njihni špijonski šiiti pod vodau. Brezi elektrike pa tau smrtno nevarno šker ne morejo normalno laditi pa paziti. Eške vekša katasstrofa se leko zgodi, kak v Černobilu. - *Gda vam pride "villanyos", vi ga zato ne čakajte s púkšami, kak Rusi. Če rejsan je pri nas 40 lejt tó rusóški sistem búu.*

Zasólknišana lúbenzen. Na Francúskom je en mladi fantič sto cekniti svojo lúbico. Zato se je sto, gda so njeni stariške odišli od doma, doj po rauri spistiti do svoje drage. Dragi moj je samo tau pozabo, ka so njegove ramena šurše kak raur, zato se je nin nasrejdik nutri stisno. Naslednje so mujs mogli pozvati fajbekare, naj leko rejšijo rauraša Karčina. - *Človek si ranč ne vúpa zbroditi, ka bi se*

NAUPEK-PAUPEK

pa te leko zgodilo z bejljimi lijeni, če bi se dobri ftič nej nutri stisno v raur?

Sam svoj djamar. V Bukarešti novine o tom pišejo, ka naj vsakši, komi se drago vidi pokapanje, sam svojoga djamara pripela ali pa sam vóskopa djamo svojomi oči, materi, sinej, sestri... - *Leko, ka pomalek v Budapešti pa v tom rosagi tó tak bau? Naslednje mo eške, prva kak mo mérali, mogli sami sebi djamo kopati, kak v koncentracijskaj taboraj robí?*

Akne. Tisti, šteri na akne staupijo, si nedo mogli sami grobe kopati. Bi si brodili, ka samo po Bosniji majo dosklajeno blúzi dva milijona akn (min). Po cejlom svejti pa več kak 110 milijonov. Vsiško leto blúzi 18 gezaró lúdi mrgé od té akn. Zato so lidgé v Parizi pred Eiffelov tóren znosili na en velki kúp 18 gezaró črejevlov. Naj zdaj že gnauk gorénjajo te sodáčki ocharge s temi aknami. - *Gestejo eške takši somarge na svejti, kak smo mi lidgé?*

Feminizem I. V Irani se ženske, gde rejsan ne-majo dosta pravice, gor-

prosijo že zatogavolo tó, ka nji eške tak tó za menje majo kak moške, ka če nekaj gorvzeme níkšoga morilca, naj buje eno žensko, tisto polonje telko košta, kak če bi trbólo bujtí enoga moška. - *Baug dragi tam moški te tó samo polonje vauze do-bijo, če ženo bujejo, kak če bi sausada umorili?*

Feminizem II. Oxfort University Press je vódu nauvi Tešta-mentom v engliškoj rej-či. V takšoj formi, ka se Baug v njem ne zové več "Oča", Jezó pa nej "Sin". Tau pa zato, ka naj ženske, feministe nedo žalostne, ka nji moški s tem tó dojdlejšajo, ka je Baug moški, ka je un gé, nej una. Rejč "Gospaud" se tó ne smej núcati, ka je tau tó moška forma. Njini "oča-naš" se zdaj tak začinja, ka: "Oča in Mati naša, ki sta vu nebesaj..." - *Baug moj, Baug moj! Ka mo pa ge zdaj delo, gda mo sto povódati, ka: Baug moj, Baug moj? Pa te aucigamu ete tri persone baudejo: Oča, Mati, Sveti dú?*

Fr.M.

Pismo iz Sobote

DOPUST

"Dober den, sousida! Ge ste pa vi bili tou leto na dopusti (szabadšágon)?"

"Malo smo poglednoli, kak je kaj v Italiji. Ka pa vaša držina?"

"Mi smo tou leto poglednoli doj do Afrike. Z eroplanon! Pri nas tak al ovak nemaš kama iti. Ovo leto mo šli v Meriko. Ka pa vi?"

"Ne vejmo ške nika. Mogouče kama dale, kak tou leto."

Tak nekaj se tej dneve edni zgučavlejo tú pri nas. Dapa rejsan, samo edni. Tisti drugi, vej tej je rejsan največ, pa se zgučavlejo čista načik.

"Tou leto je pa rejsan nej normalno. Takše vročine že dugo nej bilou."

"Ja, pajdaš, rejsan je! V slúžbi je takša jca, ka človek kumaj vózdriži... Vej gda jesen pride, te de že boukše."

"Dapa, ob sobotaj in nedelaj je malo boukše. Človek malo skouči v vodou, pa se te tak malo oladi."

"Ali pa v krčmej kakši laden špricer spiije. Vej v senci pod lugašon je tó nej lagvo sideti."

Na vidite, takši guč se čúje za vsikšim kújklon in za vsikšim šankon. Tak je tou vóvdarilo v tej novui časaj, sterin pravimo demokracija. Edni leko dejo, kama se njini zlúbi, edni pa nemrejo več čista nikan. Ja, ške nej tak dugo nazaj pa so ške lejko šli. Tak so zdaj pač rastalani pejnje med lúdstvon.

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, ške izdak vsiško leto spakejra svoje cote pa odide za dva tedna na morje.

Tak, kak tou dela že lejta pa lejta. Njou tej novui cajti čista nika ne genejo. Ali, tou vóvdi samo tak, na zvúnaj. Od znoutraj pa jo kopa pa kopa. In tou te včasí vóповej tó. Najbole jo miga, ka tisti ništérni lejko dejo kama daleč, una pa samo na domačo morje svojo rit namakat. Zato se moja tašča Regina, trno čedna ženska, sploj ne pogučavle s tistimi, ka vsiško leto dejo kama daleč in kama inan. Njini meno kaj povedati, lejko pa samo poslúša in špiči vúja. Zatok si vsigdar najde eno par lidi, ka nemajo tej sreče, ka bi se šli kama spočinot. Tan je te leko glavna in njini guči, kak je morje ške izdak soleno, ka je sladoled ške skouz mrzel in ka človek na sunci grata rvavi. Nigdar pa ne pozabi kcuj praviti, ka do palik prišli takši časi, gda mo vsi bole gnaki in nedo samo edni ojdli, kama do škeli.

Meni je tou leto lipou bilau, sejdo sam pod domačin lugašon skoro vsikši den, tak kak zdaj, gda pišen tou sobočko pismo. Kumaj pa čakán drugó leto, gda de šla moja tašča Regina palik spróbavati, če je morje ške izdak soleno. Te mo me u dva tedna lejpoja in mernoga dopusta, vej se pa tau tak šika.

MIKI

Spremljajte televizijsko oddajo SLOVENSKI UTRINKI vsako drugo soboto ob 9.40 na 2. programu madžarske televizije
Naslednja oddaja bo
7. oktobra 1995

PANEUROPSKO SREČANJE IN FESTIVAL V OBERWARTI

Gradiščansko pa železnožupanijsko društvo Paneuropske unije sta 23. septembra organizirala mednarodno paneuropsko srečanje in festival v Avstriji, v Oberwarti.

Na tau srečanje so od nas tu pozvali edno kulturno skupino, pesalce z Gorenjoga Senika. Na prireditve nas je sprvajo Martin Ropoš, predsednik Državne slovenske samouprave in župan G. Senika. Na začetki so visiki funkcionari meli guče, pred tejn so pa gorpršteli pozdrave od Arpada Göncza, predsednika Madžarska in Milana Kučana, predsednika Republike Slovenije. Govor je držo Karl Habsburg, sin Otta Habsburga, predsednika Paneuropske unije. Gučo je o evropski problemaj tak kak o problemaj po svejti. Sploj je dobro bilau čüti od toga človeka tau, da je priznau, ka Vogrski rosag ma lagovejšje pogoje (feltételek) kak Avstrija. Zatok pa Avstrijci tak mislijo, da so dužni nam pomagati pri tem, ka pridemo v evropske organizacije.

Srečanje je pozdravo dr. Pusztai Gyula, predsednik železnožupanijske skupščine tu. Gda so govorniki dokončali, oder so prejkvzele kulturne skupine. Skupine so prišle iz različni rosagov pa pokrajini, etak so dobro sinbolizirale cilj mednarodne prireditve. Naša skupina je tu lepau nastopila. Nej se nam je trbelo sramovati. Z nami so se prpelala pevke z Rábafüzesa tu. One nemški spevajo, pa moremo priznati, ka sploj lepau. Po pauti - tak ta kak nazaj - kak dobri prijatelji smo se meli, zgučavali, no pa največ spejali.

Stejm srečanjem, tak mislim, vsi, ki smo tam bili, malo ovak gledamo na Evropo, na svejt. Kakoli smo preprosti ljudje, nam je tu nej vseedno, kama svejt držü. Zavüpamo eden drugoma ali nej, pomagali mo eden drugoga ali mo pa v svaji, odvisi od maloga človek tu. Vsi mamó držine, deco, nej je vseedno, če njim leko s poštenim delom krü damo v rokó, nej je vseedno, ka baude z nami. V bojni mo se klali ali eden drugoma v rokau segnili, si pomagali za lepšo bodočnost.

I. Barber

ŠTRTO SREČANJE LJUDSKI PEVCOV IN GOSLAROV POMURJA

17. septembra so v Mali Nedelji že od štrtin držali srečanje pevcev in goslarov. Pred trejmi leti smo od prvín porabski Slovenci tu dobili pozvanje. Te ranč tak kak na tau srečanje so zvali Lacija Korpiča pa ženski kvartet, pozvane so bile eške števanovske pevke.

Kak zdaj nazaj gledamo na tau srečanje, leko povejmo, ka se je na gnes sploj razširilo. Na tistom drugom srečanju je malo skupin bilau, kakoli je srečanje ranč tak leppo pa pristrčno bilau kak letos. že smo te spoznali ednoga takšoga človeka tam v tistoj lepoj vesi, steri ne šanaliva cajta, trüda za kulturo, za ves, za takša srečanja. On je Ludvik Rudolf. Doma gazdijo vodi, tak kak vsepovsodik drugi pavarski ljudje. Cajt si pa vzema za tau, da je v vesi navzauči, pa vodi kulturno življenje. Zvün toga piše pesmi, njigvi moški pevski zbor dosta takši pesmi spejvlje, šterin besedilo je on napiso.

Zatok smo pa letos tu z veseljem sprejeli pozvanje k njim. Program se je začno z edno takšo pesmijo, štero je Ludvik na tau priliko napiso pa sam recitiro. Po tistim je 16 kulturni skupin gorstapulo.

Po programi smo pozvani bili k ednoj privatnoj kuči, gde so nas lepau pogostili. Tau tu morem povedati, da so naši gostitelji lani pri nas tu ojdli. Njigva velka želja je bila tau. Vsi so te ojdli oprvin na Vogrskom, pa so se lapau meli.

Na srečanje je skupine sprvajala Klara Fodor, sekretarka Slovenske zveze. Ona je Nedelčare pozvala k nam na obletnico Zveze pa ansambla Lacija Korpiča. Vidli smo, kak so se veselili toga. Etak pa - če de vse tak kak planejramo - se letos znauvič leko srečamo z dobrimi našimi prijatelji. Naj se nam posreči!

I. Barber

... DO MADŽARSKE

Srečanje na tromeji

Letošnje srečanje na tromeji so organizirale občine iz treh držav, St. Martin a.d. Raab v Avstriji, Kuzma v Sloveniji in Gornji Senik na Madžarskem. 1. oktobra so se predstavniki ter kulturne skupine treh občin srečali ob spomeniku na tromeji.

Prav ta dan dopoldne je Društvo za urejeno okolje na G. Seniku organiziralo turnir v malem nogometu, katerega sta se ob domači ekipi udeležili tudi ekipi iz Kuzme in Martinja. Prireditvi so se pridružili tudi predstavniki Urada za šport železno županije, ki so seniški ekipi podarili opremo.

Otvoritev ceste Dolenci-Budinci

1. oktobra so odprli cesto Dolenci-Budinci. Ob tej priliki je bila odprta tudi meja med Dolenci in Andovci.

Stavka študentov

25. septembra je stavkalo na Madžarskem približno 10 tisoč študentov. S tem so protestirali proti uvedbi šolnine, ki znaša mesečno 2 tisoč forintov.

Razstava o porabskih župnikih

Na pobudo sklada Trojnejniki pripravlja kustosinja Muzeja Savaria v Sombotelu Marija Kozar-Mukič razstavo o porabskih slovenskih župnikih. Stalna razstava bo na ogled v kletnih prostorih bivšega župnišča na G. Seniku.

Avto za manjšinsko samoupravo

Na zadnji seji predsedstva Zveze Slovencev so se člani predsedstva odločili, da enega od službenih avtomobilov zveze podarijo Državni slovenski manjšinski samoupravi.

GASILCI IZ SLOVENSKE VESI V RAKIČANI

Gasilsko društvo (Túzol-tó Egyesület) v Slovenski vesi je z veliko radostjo sprejelo glas, ka jim GD iz Lemerja dá za dar gasilski avto. Tau je fejs dobroga ipa prišlo, letos majo gasilci v Slovenski vesi 90. obletnico (évforduló). Zvün avstrijskij gasilcov so se želeli spoznati s kakšimi gasilci v Sloveniji. Etak so se dobili z rakičanskimi gasilci. Pri tem so pomagali gospaud predsednik Gasilske zveze Slovenije, Ernő Eöry, Manjšinska samouprava v Slovenski vesi pa Zveza Slovencev.

Na začetki septembra so se v Slovenski vesi grečali domanji poveljniki, Stefan Bartakovič, predsednik gasilcev v Varašja Tibor Horváth, predsednik Gasilske zveze Slovenije, Ernő Eöry,

predsednik Gasilskega društva v Rakičanu, Ivan Karoli pa poveljnik Franc Olaj.

16. septembra so gasilci iz Slovenske vesi pozvali v Rakičanu na gasilski svetek. Z

veljim veseldjem smo se napautili. Na, na meji smo meli malo navolo pauleg tovor-

štir. Pokazali so nam leppe konje, stera držijo za turiste pa za dirke. Gora smo ziskali letališče (repülötér) tö. Rakičanski gasilci letos majo 70. obletnico. Na te svetek so pozvali 11 društev. Iz slavnostnoga govora (ünnepi beszéd) smo zvedli dosta vse o njij. Na konci programa so prejkдали nauvo gasilsko motorčko pa zastavo. Vsakšo gasilsko društvo je gora zvezalo eno pantliko, od nas je tau napravo podžupan Monoštra, István Enzsel.

Vsi smo se fejs dobro počutili na tom srečanju. Organizatorjem čestitamo! 28. oktobra do pa naši gasilci meli svetek, gde do blagoslovili nauvi gasilski avto. Na te den smo pozvali gasilce iz Rakičana pa z Lemerja.

Ildiko Pustai

To je Amerika

KJER STA SE TEPLA SEVER IN JUG

Naravnim lepotam in znamenitostim pa kar ni bilo videti konca. Tu pa tam so se mešale z zgodovinskimi, tako da mo-

nil od pouka zgodovine oziroma iz nadaljevalne Sever in jug.

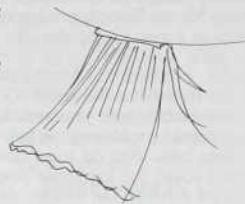
Se vedno v Tennesseeju, ne daleč od reč-

omenjena zvezna država, se pod zemljo skriva mnogo čudes, ki jih je skozi stoletja in tisočletja ustvarila narava. Blizu meje z Georgo si v Tennesseeju velja ogledati podzemni svet, ki v svojih nedrih skriva tudi najvišji slap pod zemljo. Jame so sicer podobne našim kraškim, vendar so v primerjavi s Postojnsko revnejše in veliko bolj uničene, saj so do pred nedavnim po njih ljudje hodili po ne posebej označenih poteh in marsikdo si je pač privoščil še delček kapnika za spomin in podobno. Dandanes je obisk jam zelo dobro in natančno organiziran, še zlasti pa tisti, ki obiskovalce pripelje do slapov, imeno-

NAŠE PESMI (109)

AJNC, CVAJ, DRAJ

Jaz pa(j) lejpe kikle mam,
tê je nosim, da je sčem,
/.ajnc. cvaj. draj,
ajnc. cvaj. draj,
ciganjska dekla lejpa je.:/

(Gorenji Sinik)
-mkm-

o bitkah med severom in jugom, med državami takoimenovane zveze in konfederacije. Tudi muzeji, v katerih je sicer zbrano gradivo o vseh vojnah in bitkah, v katerih so na zemeljski obli sodelovali tudi Američani, vendar je dokazov iz domačih bitk v državljanski vojni največ. Po

suženjstvu, je imel predsednik Abraham Lincoln veliko dela. Čez skoraj tri leta je sicer odpravil suženjstvo, vojna pa je trajala še dve leti. Aprila 1865 je bil Lincoln ubit v atentatu v Washingtonu, v drugi polovici decembra pa je okoli 3 milijone črncev tudi formalno dobilo svobodo. Velik mož, ki je v teh težkih časih užival veliko spoštovanje obeh bojujočih se strani, je bil general Robert Edward Lee. Temu "južnjaškemu" generalu je posvečena tudi hiša, imenovana Arlington House, ki jo je Leejevim sorodnikom zapustil Washington, potem ko je 1857. umrl. Okrog omenjene hiše, ki stoji na ozemlju Virginie nad mestom Washington, je na površini 81. hektarov tudi vojaško nacionalno pokopališče. Toda to je že snov za prihodnji del.

Dobrih 44 metrov visok slap je najvišji podzemni slap na svetu, ostali iz "družine" Ruby Falls pa mu ne sežejo "niti do kolen". Američani so tudi iz te znamenitosti naredili pravo predstavo, saj doživijo obiskovalci srečanje z omenjenim slapom ob glasbi in raznobarni, seveda umetni svetlobi.

raš, hočeš ali ne, na hitro ponoviti, kar si si zapo-

nega toka z enakim imenom, kot ga nosi

Mesto Winchester je resda podobno angleškemu mestom, hiša na sliki pa je zazidana v pravem južnem stilu. V njej prodajajo spominke in darila, ogromno jabolko pred njo pa je kovinsko.

vanih Ruby Falls. Največ navdušenja in občudovanja je deležen najvišji, ki pada dobrih 44 metrov globoko. Na ogled je 60 let, vsak dan pa ga obiše ogromno turistov. V njegovi bližini je še tennesseejski akvarij in druge atrakcije ob reki Tennessee.

Potem pa po poti proti Virginiji ali natančneje v Harrisoburg, pa po nacionalnem parku Shenandoah do New Marktas in Winchestra. Po poljih, po katerih je tekla kri v ameriški državljanski vojni, Topovi še zmerom nemo govorijo

letu 1860, v času protestov in gibanja proti

Lidija Kosi

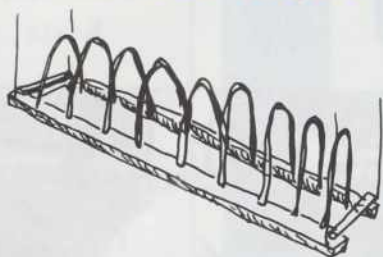

Topovi, s katerimi so se bojevali "južnjaki" in "severnjaki" v državljanski vojni, so na ogled obiskovalcem, ki pridejo v muzej oziroma katero ob bojnih polj. Take, kot so na sliki, so uporabljali "južnjaki". Na bojnem polju pa se je večkrat znašla tudi hiša, ki so jo največkrat uporabili kot bolnišnico.

Djablane, štere je Lojzek Hanžek na G. Seniki daubo iz Püconec, so že prvo leto bogato rodile.

KAJ JE TAU?

Kak se zove

- na Gorenjon Siniki.....
- na Dolenjon Siniki.....
- v Ritkarovci.....
- na Verici.....
- v Števanovci.....
- v Andovci.....
- v Slovenskoj vesi.....
- v Sakalauvci.....
- Kak so nūcali.....

Rešitev iz številke 18/1995

solnica - stenska (lesena)
 posoda za sol
 sőtartó - fából készült,
 fali edény
 Tak se zove:
 vsepovsedik solárnica
 Tak so nūcali: v
 solárnici, štera je v kúnji
 visala paulek špajeta, so
 držali sau.

ELA PEROCI

ČEBELICE

Čebelice nabirajo med, to ve vsak otrok.

Čebelice imamo radi.

Otroci hodijo v šolo in v šoli pišejo in rišejo. S svinčnikom vlečejo po belih listih v zvezku vodoravne črte, navpične in poševne črte gor in dol.

Čisto tiho so pri delu. Nič ne slišijo avtomobilov na cesti, ne letala na nebu. Rahlo vlečejo svinčnik po papirju. Ali bodo vse črte ravne? Ali se ne bo katera pretrgala?

Nanika si grize ustnice, zardela je v lice. Ali se vam je že kdaj zgodilo, da vas roka ni ubogala? Da je roka s svinčnikom nerodno zdrsnila čez papir in vse skupaj pokvarila? Naniki se je to zgodilo skoraj vedno. Roka je ni hotela ubogati.

Učiteljica je bila vesela pridnih otrok. Hodila je od klopi do klopi in tistim, ki so narisali najlepše črte, odtisnila v zvezek čebelico.

"Dobil sem čebelico!" je potem tak šolar ponavljal vso pot iz šole do doma.

Doma so si čebelico vsi ogledali. Bila je lepa, s tankimi, pretankimi krilci.

Nanika si je po tihem rekla: "Jutri narišem čisto ravne črte. Morda dobim čebelico."

A tudi drugi dan je roka ni ubogala. Črte so bile krive.

Vsak dan znova je upala, da bo dobila čebelico, roka pa se je pričela tresti, da črte niso in niso mogle biti ravne. Nanika ni dobila čebelice.

Nekega dne je prišla učiteljica z obvezano roko v šolo. Ko bi morala deliti čebelice, se je ozrla po razredu in se srečala z Nanikinimi hrepenečimi očmi.

"Pridi," ji je rekla, "danes boš ti delila čebelice, mene boli roka."

Nanika je vzela korenček, v katerega je bila vrezana čebelica, ga pomohila v rdečo barvo in delila svojim sošolcem čebelice.

Čebelica, čebelica, čebelica. Čeprav je na svoj zvezek ni mogla pritisniti,

ker so bile njene črte krive, je bila vendar srečna.

Ko je čebelice razdelila, je sedla v klopi in šepetala: "Čebelice." Kamorkoli je pogledala, jih je videla. Otroci v razredu so bili tihi, še bolj tihi kot prej, kajti zagledali so, kako sta se dve čebelici utrnili iz Nanikinih oči. Bili sta svetli in rosnii kakor solzici.

Nanika pa ni videla nikogar v razredu. Zazrla se je v okno in glej, z neba so priletele najlepše čebelice, vedno več jih je bilo in imele so tanka, pretanka krilca. Sedale so na okno, na strehe, plesale so po zraku, se spuščale k zemlji in jo pobelile.

Ves dan so priletavale čebelice z neba in ko je šla Nanika iz šole domov, so ji poljubljale roke. Poljubile so jo še na čelo in bradico. Ljudem na cesti so se ujele v obleko, da so jih prinesli domov. Mislili so, da so snežinke. Zelo so se jih veselili.

NABIRANJE GOB

V poletju in v jeseni raste v gozdovih veliko gob. V naši vasi živijo zelo pridni ljudje. Ko pride poletje, posebno, če pade mnogo dežja, vsi grejo v gozd. Nabirajo različne užitne gobe. Če najdejo veliko gob, jih največkrat prodajajo. Tudi mi smo hodili v gozd, čeprav ne velikokrat. Ko nisem vedela, ali je kakšna goba užitna, sem vedno vprašala starše in sestro. V gozdu smo večkrat srečevali ljudi. Pobirali smo golobice in jurčke. Med tem sem nabirala tudi lepe cvetlice. Ko smo prišli domov, smo očistili gobe in smo naredili okusno kosilo.

Nabiranje gob nam ni samo delo, ampak tudi veselje.

Anastazija Bajzek
 OS Gornji Senik

KAM Z ODPADKI?

Vsak dan zmečemo v koš za smeti veliko odpadkov. Ali veš, kaj se z njimi zgodi zatem, ko jih vržemo v smetnjake pred bloki in hišami? Smetarji vse te smeti redno odvažajo na velika smetišča. Sčasoma tudi ta postanejo premajhna. Iskanje novih in novih odlagališč odpadkov seveda ni prava rešitev, saj bi se naša dežela kaj hitro spremenila v eno samo veliko smetišče.

Rešitev je v zmanjšanju količine ter v ponovni uporabi odpadkov. Večino odpadkov se s predelavo da ponovno uporabiti. To imenujemo recikliranje. Staklo, papir, kovine in organske snovi je mogoče v celoti ponovno uporabiti. Plastiko pa zelo težko ponovno predelamo. Za uspešno recikliranje je zelo pomembno, da so odpadki med seboj ločeni.

BISERNA MEŠA NA GORENJOM SENIKI

Gospaud Ivan Camplin z Martinja tau leto svetijo 60. obletnico svojoga duhovniškoga poklica. Biserno mešo na G. Seniki do služili 8. oktobra podne v 3-oj vöri. Ob tej priliki njim čestitajo verniki z Gorenjoga Senika.

pomaga Gospod. Sedaj, ko pred oltarjem svetim biserno mašo služite, se z vami veselimo, Gospoda Boga prosimo, da bi bili še mnogo let z nami. Bog naj vam plača ves trud, ki ste ga posvetili nam vernikom. Posebno mi, gomjeseniški verniki, smo hvaležni za Vašo skrb za slovenske sv. maše v naši fami cerkvi.

Marija, nebeška Mati, varuj Vas še naprej, Bog daj, da bi v takem zdravju in miru bili železnomašni jubilan.

Verniki pa prosimo Gospoda Boga in Devico Marijo za vse duhovnike, zveste veri in svojemu rodu, da s pobožnimi srci in Božjo besedo služijo Njemu, ki je Pot, Resnica in življenje.

Verniki z G.Senika

Voščilo prečastitemu jubilantu g. Ivanu Camplinu

Pozdravljeni bodite prečastiti biseromašnik, sedaj ste dosegli svoj cilj. Vse ovire, preganjanja, težave ste premagali, Bogu ste služili 60 let. Se naprej Vam vsi želimo, naj bo gladka Vaša pot, čuvajte svoje ovce, naj Vam

Zakoj prvi moškoga kak zensko?

Všaula katekizmuš vöjjo gospaud, pa deco etak spitavajo: "No, sto vej meni tau povedati, zakoj je Baug prv moškoga stvauro kak žensko?"

Zdaj se tam ozajek eden pojep, naš Rudi, glasi, pa etak pravi: "Gospaud, tau je zatok Baug tak napravo, aj v svojoj žitki tisti mali cajt - tačas žensko nej stvauro - moški tü do rejči pride."

Žitek je nej samo norija pa veselje

Naš mali Bela etog-nauk doma od oča pejnaje prošo. Oča pa etak pravi: "Zakoj tebi pejnaje trbej?"

"Zatok, pošteni oča, ka bi rad v kino üšo."

Oča pa: "Nikam neš üšo. Včara si vido edno prometno nesrečo (autöbaleset), pred tejm sva gledat ojdla, kak je na tri štauke hiša gorejla. Ka ti misliš, žitek je samo norija pa veselje?"

NIKA ZA SMEJ

Nej je čaralica

Mali Ivan etog-nauk v vrtaci etak pita vzgojiteljico (övönöt): "Gospa vzgojiteljica, vi ste nej čaralica?"

Ova pa: "Kak ge znam, nej. Zakoj me pa tau pitaš, Ivan?"

Ivan pa: "Ge sam tü mislo, ka ste nej, vej bi pa vas edna mekla nikak nej mogla zdržati."

Pogača

Naš Rudolf je etog-nauk v Varaša not üšo v Tromejnik, si seu pa proso sebi edno pogačo. Gda je kölnar pogačo vöprneso, Rudolf go je vižgalivo, pa zvau kölnara pa ma etak pravo: "Gospaud kölnar, neste nazaj tau pogačo, bola bi rad piu pau deci liköra."

Kölnar prnese likör, pogačo tanazaj odnese. Za edno malo se naš Rudolf vö šeta iz krčme, tak brž, ka ga kölnar samo vanej zgrabi, pa pravi ka je nej vöplačö likör. Rudolf pa etak: "Gospaud, ge sam vam za likör dau edno pogačo." Kölnar pa - že vse više sebe nosi roke - etak: "Depa pogačo ste tü nej

vöplačali." Rudolf pa: "Tau je istina, depa zo (pojedel) sam go tü nej."

Pišče

Naš Laci etog-nauk v Varaša v krčmej Makk 7 dojseda, pa prosi ednoga pečenoga piščanca. Kölnar pozna Lacina pa ma etak pravi: "Laci samo tebi povejm, nika drugo si prosi. Tau pišče, ka bi ti leko prneso, je že nej mlado, ne gleda dobro vö. Zgrbano kaužo ma, tace so tü spoj vö iz forme."

Naš Laci pa etak: "Dragi moj padaš, Ge neščem pišče rad meti, ge ga zeti (pojesti) škem."

I. Barber

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtak

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monóster, Deak Ferenc ut 17.,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
69000 Murska Sobota
Slovenija
Po mnenju Ministrstva za
kulturo št. 415-715/93 mb z
dne 3. 11. 1993, se časopis
PORABJE uvršča med
proizvode, od katerih se
plačuje davek od prometa
proizvodov po 13.točki tarife 3
zakona o prometnem davku
(Ur. list RS, št. 4/92)
ISSN 12187062